TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ BẢO LỘC** TỈNH LÂM ĐỒNG	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 09/2023/QĐST-DS	*Bảo Lộc, ngày 13 tháng 12 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ BẢO LỘC, TỈNH LÂM ĐỒNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Huỳnh Nguyễn Thanh Trúc

Thư ký phiên họp: Bà Đoàn Thị Anh Đào - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng tham gia phiên họp: Bà Trần Thị Chung - Kiểm sát viên.

Ngày 13 tháng 12 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 176/2023/TLST-DS ngày 06 tháng 10 năm 2023 về yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo Quyết định mở phiên họp số: 09/2023/QĐST-DS ngày 01 tháng 12 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Lê Thanh B, sinh năm 1958. Nơi cư trú: đường P, Phường A, thành phố B, tỉnh Lâm Đồng. Có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu, trong quá trình giải quyết việc dân sự cũng như tại phiên họp ông Lê Thanh B trình bày:

Ông Lê Thanh H, sinh năm 1971 là em trai của ông và là con của cụ ông Lê T (đã chết ngày 06/9/2011) và cụ bà Phạm Thị N (đã chết ngày 05/3/2021). Ông H không có vợ con. Sau khi sinh khoảng được 01 tuổi thì ông H bị bệnh, từ lúc đó trí não rất chậm phát triển, đến nay cũng không có khả năng nhận thức, không nói được nên ông H không đi học, không biết chữ và không tự sinh hoạt cá nhân được, luôn cần phải có người nuôi dưỡng và chăm sóc; thỉnh thoảng tinh thần bị kích động ông H sẽ đập phá đồ đạc, tình trạng này kéo dài cho tới nay.

Năm 2016, Ủy ban nhân dân Phường 2, thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng đã cấp Giấy xác nhận khuyết tật cho ông H với dạng khuyết tật thần kinh tâm thần mức độ nặng. Ông H được Phòng Lao động – Thương binh và xã hội thành

phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng cấp sổ lĩnh tiền trợ cấp xã hội hàng tháng. Hiện ông H sống chung với ông và do ông trực tiếp chăm sóc.

Tại đơn yêu cầu, ông B yêu cầu Tòa án tuyên bố ông H mất năng lực hành vi dân sự, tuy nhiên ngày 01/12/2023 ông B thay đổi yêu cầu đề nghị Tòa án tuyên bố ông H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và đề nghị Tòa án chỉ định ông Lê Thanh B làm người giám hộ cho ông H trong việc xác lập, thực hiện các giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của ông H.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Bảo Lộc phát biểu ý kiến về việc tuân theo pháp luật tố tụng của Thẩm phán, Thư ký phiên họp từ khi thụ lý việc dân sự cho đến trước thời điểm Thẩm phán ra quyết định giải quyết việc dân sự là đúng theo quy định của pháp luật. Đồng thời đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông B, tuyên bố ông H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định ông Lê Thanh B là người giám hộ của ông H.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng nhận định:

[1]. Về quyền yêu cầu và thẩm quyền của Tòa án: Cha mẹ ông Lê Thanh H, là cụ ông Lê T và cụ bà Phạm Thị N đã chết; ông H không có vợ con. Căn cứ sơ yếu lý lịch của ông H có xác nhận của chính quyền địa phương, thì ông Lê Thanh B là anh trai của ông H. Do đó, ông B có quyền yêu cầu Tòa án tuyên bố ông H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi theo quy định tại Điều 376 Bộ luật Tố tụng dân sự. Ông H hiện cư trú tại Phường 2, thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng nên việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Bảo Lộc theo quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2]. Về yêu cầu của đương sự: Theo đơn yêu cầu, ông B yêu cầu Tòa án tuyên bố ông H mất năng lực hành vi dân sự nhưng trong quá trình giải quyết ông B thay đổi yêu cầu, đề nghị Tòa án tuyên bố ông H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Xét việc ông B thay đổi yêu cầu là tự nguyện và không vượt quá yêu cầu ban đầu nên chấp nhận.

Ngày 19/10/2023 Tòa án nhân dân thành phố Bảo Lộc đã ban hành Quyết định số 05/2023/QĐ-TA trưng cầu giám định pháp y tâm thần tại chỗ về tình trạng sức khỏe, năng lực hành vi dân sự của ông H. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 226/KLGĐ ngày 17/11/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đã kết luận: "*Lê Thanh H về y học hiện tại bị bệnh chậm phát triển tâm thần vừa (F71 – ICD.10); về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi hiện tại khó khăn trong việc nhận thức và điều khiển hành vi"*. Do đó, yêu cầu của ông B là có cơ sở, phù hợp quy định của pháp luật. Căn cứ các Điều 23,

47, 48, khoản 4 Điều 54 của Bộ luật Dân sự năm 2015; chấp nhận yêu cầu của ông B, tuyên bố ông H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định ông Lê Thanh B (anh trai ông H) là người giám hộ cho ông H theo quy định của pháp luật.

[3]. Về chi phí tố tụng: Quá trình chuẩn bị xét đơn yêu cầu, ông B có đơn yêu cầu trưng cầu giám định pháp y tâm thần tại chỗ đối với ông H, đồng thời đã nộp tạm ứng chi phí tố tụng và tự nguyện chịu chi phí này, ông B đã được quyết toán theo quy định của pháp luật.

[4]. Xét đề nghị của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp là có cơ sở và phù hợp quy định của pháp luật nên chấp nhận.

[5]. Về lệ phí: Ông B phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự. Tuy nhiên ông B là người cao tuổi (sinh năm 1958) và có đơn xin miễn tiền tạm ứng lệ phí, lệ phí nên thuộc trường hợp được miễn tiền tạm ứng lệ phí, lệ phí.

QUYẾT ĐỊNH

Áp dụng các Điều 23, 47, 48, khoản 4 Điều 54 Bộ luật Dân sự năm 2015; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội về án phí, lệ phí Toà án.

1. Tuyên bố ông Lê Thanh H, sinh năm 1971 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Chỉ định ông Lê Thanh B, sinh năm 1958 (*anh trai ông H*) là người giám hộ của ông Lê Thanh H.

Ông B đại diện cho ông H trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của ông H.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Lê Thanh B là người cao tuổi (sinh năm 1958) và có đơn xin miễn tiền tạm ứng lệ phí, lệ phí nên thuộc trường hợp được miễn tiền tạm ứng lệ phí, lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

4. Đương sự có quyền làm đơn kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Lâm Đồng (2);
- VKSND TP. Bảo Lộc (1);
- Chi cục THADS TP. Bảo Lộc (1);
- Đương sự (1);
- Lưu hồ sơ việc dân sự (2).

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Huỳnh Nguyễn Thanh Trúc